

Truyện cổ tích Bầy chim thiên nga

11 người anh trai của cô công chúa nọ đã biến thành bầy chim thiên nga do lời nguyền rửa của mụ phù thủy. Cô bé rất thương các anh nhưng lại không thể làm gì để cứu họ, chỉ có thể gặp họ trong hình dáng con người lúc mặt trời đã lặn.

Khi biết rằng áo dệt từ sợi cây tầm ma có thể biến các anh trở về nguyên dạng, nàng đã ra nghĩa địa tìm tầm ma và miệt mài dệt hết chiếc áo này đến chiếc áo khác. Những chiếc gai làm tay nàng rướm máu, những lời nghi kỵ từ dân chúng và quần thần khi nàng làm vợ vua mà lại lén lút ra nghĩa địa đã suýt làm nàng bị xử tử. May mắn thay, câu chuyện đã khép lại bằng một kết thúc có hậu. Một thông điệp về tình cảm gia đình, cụ thể là tình anh em và sự hi sinh, nhắn nhủ đã được truyền tải trọn vẹn qua lối kể chuyện gần gũi của An-đéc-xen.

Ở nơi xa, xa đây lắm, nơi chim nhạn bay đến vào mùa thu, có một nhà vua có mười một con trai và một con gái tên là Li-dơ. Mười một con trai trẻ tuổi ấy đều đeo thánh giá trên ngực và gươm bên mình. Ở trường, họ viết trên những tấm bảng bằng vàng với những con dao nhọn bằng kim

cương, họ đọc thông và rất thuộc bài. Họ thật xứng đáng là những hoàng tử. Cô em út, nàng Li-dơ, thường ngồi trên một chiếc ghế bằng thủy tinh, tay cầm một cuốn sách có nhiều tranh vẽ, riêng cuốn sách ấy cũng đáng giá bằng nửa giang sơn của bất cứ một vua chúa nào. Họ sống rất sung sướng, nhưng chẳng được bao lâu.

Vua cha góa vợ. Ngài tục huyền với một bà hoàng hậu độc ác, bà chẳng yêu những đứa trẻ đáng thương kia chút nào, ngay từ ngày đầu, lũ trẻ đã cảm thấy như vậy.

Hôm ấy, ở lâu đài mở hội và lũ trẻ được tham dự. Nhưng thay vì bánh ngọt và táo nấu chín mà các hoàng tử và công chúa thường được ăn, hoàng hậu chỉ cho họ ăn cát và bảo rằng đối với họ như vậy là tốt lắm rồi.

Tuần sau, mụ sai người dẫn cô bé đến ở trong một gia đình nông dân. Chỉ trong một thời gian ngắn, mụ đã tìm cách làm cho vua cha hết thương con và chẳng lưu ý gì đến họ nữa. Mụ ấy chính là một tay phù thủy. Một hôm, mụ nói với mười một hoàng tử:

- Chúng mày hãy cút khỏi nơi đây, đi khắp thế gian mà kiếm ăn như những con chim đã đủ lông đủ cánh.

Nhưng mụ không thể làm hại họ như mụ mong ước vì họ đã biến thành một bầy thiên nga lông lẩy, vừa bay qua vườn thượng uyển và cánh rừng gần đấy vừa cất lên những tiếng kỳ quái.

Đến sáng, bầy thiên nga bay qua túp lều, nơi công chúa Li-dơ đang ngủ trên chiếc giường xinh xắn. Bầy thiên nga lượn trên mái nhà, vươn cổ ra và vỗ cánh âm lên, nhưng chẳng ai nhìn thấy và nghe thấy gì cả. Bầy thiên nga tiếp tục bay, bay tít trên cao giữa các tầng mây, mỗi lúc một xa. Cả bầy bay về phía khu rừng âm u dọc bờ biển.

Cô bé Li-dơ ở lại túp lều tranh. Chẳng có trò chơi gì khác, cô chơi với mấy chiếc lá xanh. Cô lấy kim chọc vào một lá và nhìn qua lỗ lên mặt trời. Cô tưởng tượng thấy những cặp mắt sáng ngời của các anh và mỗi lần

ánh nắng rọi vào má, cô tưởng đó là những chiếc hôn nồng cháy của các anh cô.

Những ngày buồn bã lần lượt trôi qua. Khi gió thổi qua bụi hồng trước nhà, gió hỏi hồng:

- Còn ai đẹp hơn các bạn nữa không?

Cả khóm hồng vừa lắc lư vừa nói:

- Có chứ, có nàng Li-dơ!

Chủ nhật, khi bà cụ nông dân ngồi đọc kinh trên ngưỡng cửa, gió đến giở các trang sách và hỏi:

- Còn có ai ngoan đạo hơn sách không?

- Có chứ, có nàng Li-dơ! - Quyển sách đáp và hoa hồng cũng bảo là đúng như thế.

Khi lên mười lăm tuổi Li-dơ được trở về cung vua. Nhưng khi hoàng hậu thấy nàng đã trở nên muôn phần xinh đẹp, mẹ lại không nén nổi lòng tức giận. Mẹ muốn biến nàng thành thiên nga, nhưng mẹ không dám, vì đức vua muốn gặp mặt công chúa.

Sáng sớm hôm sau, hoàng hậu vào phòng tắm làm toàn bằng đá hoa, có nệm êm và thảm rực rỡ phủ khắp phòng. Mẹ bắt ba con cóc, hôn chúng và bảo con thứ nhất:

- Cóc hãy nhảy lên đầu con Li-dơ lúc nó vào tắm làm cho nó cũng sẽ đàn độn như cóc.

Rồi mẹ dặn con thứ hai:

- Cóc hãy bám vào trán nó, làm cho nó xấu xí như cóc để cha nó không nhận ra nó nữa.

Sau cùng, mẹ nói với con thứ ba:

- Cóc hãy bám vào tim nó, gọi cho nó những ý nghĩ xấu để cho nó và những kẻ khác phải khổ sở.

Nói rồi, mẹ thả ba con cóc vào nước làm nước biến ngay thành màu xanh ngắt, mẹ gọi nàng Li-dơ vào, cởi quần áo cho nàng và bắt nàng phải

tắm. Khi Li-dơ vừa bước vào bồn nước thì con cóc thứ nhất bám vào tóc nàng, con thứ hai bám vào trán nàng và con thứ ba bám vào ngực nàng.

Hình như Li-dơ không biết gì cả và khi nàng bước ra khỏi bồn nước thì ba đóa hoa anh túc nổi lềnh bềnh trên mặt nước. Nếu cóc không có nọc độc và mù phù thủy không ôm hôn chúng thì chúng đã biến thành ba bông hồng. Tuy nhiên, chúng cũng đã biến thành hoa vì chúng đã bám vào đầu và tim nàng Li-dơ. Vì nàng rất ngoan đạo và tâm hồn rất trong trắng nên ma thuật không thể làm gì được nàng.

Khi mù hoàng hậu độc ác thấy thế mù bèn lấy nhựa vỏ trái hồ đào sát vào người Li-dơ làm cho nàng đen thui đi, mù còn xoa thuốc mỡ thối vào mặt nàng và làm rối bù bộ tóc dài và đẹp của nàng. Không còn có thể nhận ra nàng Li-dơ xinh đẹp nữa.

Khi vua cha nhìn thấy nàng, ngài khiếp sợ và tuyên bố rằng nàng không phải là con gái mình. Chẳng ai muốn nhận nàng, ngoài con chó giữ nhà và đàn chim nhận, nhưng chúng chỉ là những con vật khốn nạn, có nói cũng chẳng ai thèm nghe.

Nàng Li-dơ đáng thương khóc suốt mướt và nghĩ đến các anh nàng. Nàng buồn bã trốn khỏi cung vua, lang thang suốt ngày ngoài đồng và cuối cùng nàng đi tới một khu rừng lớn. Nàng chẳng biết rồi sẽ đi đến đâu nữa. Tuy nhiên, trong lúc buồn nản, nàng vẫn luôn luôn muốn đi tìm các anh nàng, giờ đây chắc hẳn cũng đang lang thang khắp thiên hạ như nàng.

Nàng vừa đi được vài bước trong rừng thì trời sắp tối. Nàng bị lạc và chẳng còn có thể tìm thấy đường nữa. Nàng nằm xuống đám rêu, cầu kinh xong thì gối đầu lên một rễ cây. Mọi vật im lìm. Không khí êm dịu. Quanh nàng, trong vòm lá, hàng trăm đom đóm lấp lánh nom như những đốm lửa xanh. Khi nàng lắc một cành cây thì trông thật giống như một trận mưa sao rơi xuống.

Suốt cả đêm nàng mơ tưởng đến các anh. Nàng mơ thấy nàng và các anh nàng đang chơi đùa lúc còn ấu thơ, viết lên những tấm bảng bằng vàng với những con dao nhọn bằng kim cương và xem cuốn sách có nhiều tranh vẽ đáng giá bằng nửa giang sơn của bất kỳ một vị vua chúa nào. Nhưng trên bảng, họ không những chỉ viết những con số không hoặc gạch dưới những nét cổ mà còn viết những thành công của họ và tất cả những gì họ đã trông thấy hoặc đã xảy ra trong quãng đời phiêu bạt của họ.

Trong cuốn sách tất cả người và vật vẽ trong các tranh đều cử động. Chim ca hát. Người bước ra khỏi tranh để nói chuyện với Li-dơ và các anh nàng. Mỗi lần người xem giở sang trang khác, người và vật trong tranh không bị xáo trộn.

Khi Li-dơ tỉnh dậy, mặt trời đã lên cao quá chân trời. Nàng không nhìn rõ mặt trời, vì những gốc cây lớn tỏa cành rậm rạp xuống đến tận đầu nàng. Nhưng những tia nắng cũng xuyên kẽ lá và lấp lánh như những đóa hoa bằng vàng.

Không khí ngát hương thơm. Chim ca hót và bay đến đậu trên vai nàng công chúa. Nàng nghe thấy tiếng nước róc rách, trên các dòng suối và đổ vào một cái đầm, cây lá xanh rờn bao quanh. Quanh đầm toàn là bụi cây rậm, nhưng có một quãng, hươu nai đi lại thành lối nên Li-dơ có thể theo đấy mà đến tận bờ đầm. Nàng nhìn xuống. Nước trong vắt và từng chiếc lá in hình rất rõ trên mặt nước đến nỗi, nếu gió không làm rung cây, người ta có cảm tưởng như cành lá được họa lên trên đáy ao.

Chợt nhìn thấy bóng mình trong nước, nàng ghê sợ vì thấy mặt mày đen thui xấu quá đi mất. Nàng lấy bàn tay xinh xắn vốc nước vuốt lên mắt và lên trán, da dẻ nàng trở lại trắng trẻo như cũ. Nàng cởi quần áo lột xuống nước. Chưa bao giờ có một nàng công chúa đẹp đến thế. Sau khi mặc quần áo xong, nàng uống một ngụm nước suối, rồi đi sâu vào rừng thẳm, cũng chẳng biết là sẽ đi đến đâu cả.

Nàng tưởng nhớ đến các anh, đến Thượng Đế chí nhân. Chắc chắn là người sẽ không bao giờ bỏ rơi nàng. Người sinh ra những cây táo dại dành cho kẻ đói và nàng đã run rủ tìm được một cây trữu quả. Nàng dừng lại ăn táo rồi lại lên đường. Cảnh vật im phăng phắc đến nỗi nàng nghe thấy cả bước chân nàng đi và tiếng lá rào rạo dưới chân nàng. Không có lấy một bóng chim. Không có lấy một tia sáng xuyên qua những cành cây to lớn rậm rạp. Nhìn xa những cây cao mọc sát vào nhau, như một hàng rào sắt.

Chưa bao giờ Li-dơ thấy một cảnh tĩnh mịch như vậy...

Đêm đến, nàng càng lo ngại. Trong rêu chẳng có lấy một con đom đóm nào. Nàng nấp vào một nơi để ngủ. Nàng mơ thấy vòm lá rẽ ra và Thượng Đế chí nhân đang nhìn nàng, các tiên đồng xinh xắn đáng yêu đang bay lượn trên đầu nàng. Sáng hôm sau, khi tỉnh dậy, nàng chẳng còn biết rằng đã nằm mơ hay đã chứng kiến một cảnh thật.

Nàng lại lên đường. Đi được mấy phút nàng gặp một bà lão tay mang một giỏ đầy mận. Bà cho Li-dơ mấy quả, nàng hỏi bà có thấy mười một hoàng tử qua cánh rừng không?

- Không - Bà cụ trả lời - Nhưng hôm qua ta đã trông thấy mười một con thiên nga, mỗi con đội một chiếc mũ miện bằng vàng, đổ xuống bơi lội trên dòng suối gần đây.

Bà đưa Li-dơ đến một bờ suối. Những cành cây dài rậm lá hai bên bờ suối giao nhau thành một cái nôi trên mặt nước. Li-dơ chia tay bà cụ và đi men suối tới tận quãng suối đổ ra đại dương. Trước mắt nàng là biển cả mênh mông, xanh ngắt, không một cánh buồm, một bóng thuyền. Làm thế nào mà đi xa hơn nữa bây giờ?

Nàng ngắm những hòn đá cuội trên bờ bể, nhiều vô kể, nước biển đã mài tròn đi. Thủy tinh, sắt, đá, tất cả những vật gì trôi dạt đến đây đều bị nước mài nhẵn thín, mịn như bàn tay của nàng công chúa.

- Đại dương - Nàng nghĩ thầm - đã đẩy mọi vật lẫn không ngừng và cuối cùng trở nên trơn tru. Ta cũng muốn không bao giờ mệt mỏi. Làn sóng

trong vắt! Ta hiểu sóng muốn dạy ta điều gì rồi. Một ngày kia nhất định ta sẽ tìm thấy các anh ta.

Nàng nhìn thấy giữa đám rong bể mười một chiếc lông thiên nga. Nàng lượm lấy, chắp thành một bó. Nhiều giọt nước lấp lánh trên lông. Chẳng hay đó là nước biển, hay là nước mắt? Nàng đứng một mình trên bờ biển, nhưng không để ý đến điều đó, nàng mê mải ngắm nhìn cảnh biển đổi không ngừng của biển cả. Khi có một đám mây đen bay tới, biển như muốn bảo nàng:

- Coi chừng, ta sắp bực mình đây.

Khi gió nổi, sóng biển ngẫu bọt lên. Khi mây đỏ sẫm lại, gió lặng xuống thì biển trông như một khối đá hoa màu hồng. Nước biển khi xanh, khi trắng, nhưng dù biển lặng đến đâu, lúc nào cũng có tiếng nước vỗ nhẹ bên bờ. Nước nhẹ nhàng dâng lên hạ xuống như lồng ngực của một đứa trẻ đang ngủ.

Khi mặt trời lặn, Li-dơ nhìn thấy ở chân trời hiện ra mười một con thiên nga lớn, lông trắng, đầu đội mũ miện bằng vàng, đang bay về phía đất liền. Chúng bay nối đuôi nhau thành hình một dải trắng dài.

Nàng chạy đến một quãng bờ cao và nấp sau một bụi cây. Đàn thiên nga sà xuống gần nơi nàng và vỗ những bộ cánh rộng và trắng. Khi mặt trời vừa lặn, bỗng lông chim rụng hết và Li-dơ thấy hiện ra mười một hoàng tử xinh đẹp, các anh nàng. Nàng reo to lên, mặc dù họ đã biến đổi nhiều, nhưng nàng cảm thấy ngay đấy chính là các anh nàng. Nàng chạy lại ôm chầm lấy họ và tíu tít gọi tên từng người.

Khi họ nhận ra cô em út, giờ đã lớn và xinh đẹp hơn xưa, họ mừng quýnh lên. Họ vừa cười vừa khóc và thuật lại sự độc ác của mẹ dì ghẻ. Hoàng tử cả nói:

- Các anh bắt buộc phải bay lượn suốt ngày, chỉ được trở lại thành người khi mặt trời lặn, do đó các anh phải bay sát đất liền vào lúc gần tối. Nếu lúc ấy các anh còn bay trên cao thì các anh sẽ rơi xuống đất.

Đây không phải là nơi mà các anh ở, các anh ở bên kia biển có trong một xứ sở cũng đẹp như xứ sở này. Đường sang nơi ấy rất xa, phải vượt qua đại dương và nửa đường không có hòn đảo nào để có thể ngủ đỗ lại được. Ở chính giữa đại dương chỉ có một tảng đá mà các anh có thể chen chúc nhau mà nghỉ chân. Khi có thủy triều, nước dâng lên tận chỗ các anh đậu, tuy thế các anh vẫn đợi ơn Thượng Đế đã đặt ở đấy một tảng đá để các anh có chỗ nghỉ đêm khi trở lại thành người. Không có tảng đá ấy, các anh không thể nào trở lại Tổ quốc, vì muốn vượt đại dương, mỗi năm các anh phải bay trong hai ngày, hai ngày dài nhất trong một năm. Mỗi năm một lần các anh được phép về đây và nghỉ lại mười một ngày. Lúc đó các anh bay lượn trên khu rừng lớn, các anh nhìn tòa lâu đài nơi chôn rau cắt rốn của chúng ta và nơi cha chúng ta đang ở, nhìn vào gác chuông nhà thờ cao vút, gần đấy là nơi mẹ thân yêu của chúng ta đang yên nghỉ. Nơi đây cây cối và bờ bụi đều là những người đốt than hát lên những bài hát cổ đã giúp cho chúng ta nhảy múa khi chúng ta còn bé. Hình như có cái gì thu hút các anh về chốn này, và cuối cùng các anh lại tìm thấy em, em gái bé nhỏ của các anh! Các anh còn ở đây hai ngày, rồi lại phải vượt biển để quay về xứ sở xinh đẹp, xa lạ kia. Hay là các anh đưa cả em đi. Nhưng các anh chẳng có tàu bè gì cả, biết làm thế nào?

- Em có thể làm cách nào cứu được các anh không? - Nàng Li-dơ hỏi.

Và họ chuyện trò gần suốt đêm. Họ chỉ ngủ được trong giây lát. Bỗng có tiếng cánh chim đập trên đầu làm Li-dơ tỉnh giấc. Đó là mười một hoàng tử lại biến thành thiên nga đang bay lượn vòng trên đầu nàng. Họ bay lên, bay cao mãi, rồi bay xa.

Nhưng một hoàng tử, cậu út, ở lại một mình bên em gái. Cậu rúc đầu vào lòng nàng, còn nàng thì vuốt ve bộ lông thiên nga của cậu. Họ ở bên nhau suốt cả ngày hôm ấy. Đến chiều các anh khác bay về và khi mặt trời vừa lặn, họ lại trở thành người. Người anh cả nói:

- Ngày mai các anh phải đi và một năm nữa mới quay trở lại đây. Nhưng các anh không thể để em ở lại đây được. Em có can đảm đi theo các anh không? Cánh tay anh đã từng ẵm em qua rừng, cánh cửa tất cả các anh chắp lại chẳng lẽ lại không đủ sức để chở em qua bên kia biển cả hay sao?

Nàng út nói: - Vâng, các anh đem em đi với.

Suốt đêm họ tết được một tấm lưới chắc chắn bằng cối và dây liều. Li-dơ nằm ngủ trên tấm lưới ấy và, khi mặt trời vừa hiện ra, các anh nàng đã biến thành thiên nga, dùng mỏ kéo lưới bay lên mây, mang theo nàng em gái đang ngủ rất bình thản. Tia nắng rơi vào mắt nàng, một con thiên nga vội bay ngay lên phía trên, lấy bộ cánh rộng để che cho nàng ngủ. Khi Li-dơ tỉnh giấc thì họ đã bay rất xa khỏi đất liền. Bay cao trên mặt biển như thế, nàng cảm thấy đang sống một giấc mơ kì diệu.

Bên cạnh nàng có một cành cây có quả và một bó rễ cây ăn được. Đó là hoàng tử út đã chăm lo đến việc ấy cho nàng. Nàng mỉm cười như để cảm ơn anh. Nàng nhận ra anh rất rõ, chính hoàng tử út lúc này đã bay trên lưới che nắng.

Lúc này họ bay cao đến nỗi chiếc tàu đầu tiên mà họ trông thấy giống như một con chim hải âu đậu trên mặt nước. Đằng sau họ có một đám mây lớn tựa như trái núi, nàng nom thấy bóng nàng và các hoàng tử rơi vào đám mây. Chưa bao giờ nàng thấy cảnh đẹp như vậy. Nhưng mặt trời càng lên cao, mây càng xa đi thì bóng cũng biến theo.

Họ bay suốt ngày không ngừng, như một mũi tên rít trong không gian. Nhưng họ bay chậm hơn thường ngày một chút vì còn phải khiêng cô em gái. Thời tiết bỗng xấu đi và trời đã sắp tối. Li-dơ lo lắng thấy vầng thái dương lặn xuống chân trời mà không hề thấy tảng đá nào nhô lên mặt biển. Nàng cảm thấy đàn thiên nga vỗ cánh mạnh hơn.

Trời! Nàng thầm nghĩ, nếu các anh ta không bay kịp đến nơi! Chính là lỗi tại ta rồi. Khi mặt trời lặn, các anh sẽ biến thành người và sẽ rơi tõm

xuống biển chết đuối mất. Tự đáy lòng nàng cầu khẩn xin Thượng Đế cứu giúp. Nhưng họ vẫn chưa nhìn thấy tảng đá. Mây đen kéo đến, gió thổi mạnh báo hiệu một cơn giông tố. Mây tụ thành một đám xám xịt như chì. Chớp lóe liên hồi.

Mặt trời đã xuống tới mặt biển. Nàng Li-dơ cảm thấy trái tim tan vỡ. Có lúc đàn thiên nga chao xuống rất nhanh làm nàng tưởng như đang rơi xuống biển. Nhưng không, đàn thiên nga đã lượn lên. Mặt trời chìm một nửa xuống nước thì nàng thấy ngay hòn đảo bên dưới. Trông nó không lớn hơn một con hải cẩu đang thò đầu lên trên mặt nước.

Mặt trời lặn nhanh, chỉ còn lại một dải sáng và mỏng ở phía chân trời khi nàng đặt chân lên tảng đá. Rồi ánh mặt trời vụt tắt như mảnh giấy cháy rụi.

Mười một hoàng tử và Li-dơ chen chúc nhau trên tảng đá, chỉ vừa đủ chỗ cho họ đặt chân. Sóng biển cao, vượt qua cả đầu họ. Trời sáng lóe lên như rực cháy và sấm sét nổ ran không ngớt. Nhưng mười hai anh em cầm tay nhau và hát những bài kinh nguyện để lòng thêm can đảm

Sáng ra, không khí trong sạch và mát mẻ. Mặt trời vừa ló lên, đàn thiên nga lại cùng nàng Li-dơ bay đi. Biển vẫn còn động. Từ trên cao nhìn xuống ngọn sóng xanh sẫm ngầu bọt họ cảm thấy như hàng triệu con thiên nga đang rập rờn trên mặt nước.

Khi mặt trời lên cao hơn nữa, nàng Li-dơ nhìn ra phía trước thấy trong không gian một dải đất toàn là núi non với những tảng băng lỏng lách. Nàng trông thấy một tòa lâu đài vĩ đại có những hàng cột chống chất lên nhau bao quanh. Phía sau là một khu rừng sồi và rất nhiều vườn hoa. Li-dơ hỏi các anh có phải đây là nơi mà các anh định đến không, nhưng đàn thiên nga lắc đầu.

Cảnh vật mà nàng trông thấy là tòa lâu đài tráng lệ, hình dáng luôn luôn thay đổi của bà tiên Morgan. Không một người nào có thể vào đấy được. Li-dơ mãi ngắm phong cảnh tuyệt vời ấy, bỗng núi non, lâu đài, cây cối

biến đi tất cả, và thay vào đó là hai mươi tòa nhà thờ hiên ngang, giống nhau như hệt, tòa nhà nào cũng có chòi cao và gác chuông tráng lệ.

Li-dơ tưởng như nghe thấy tiếng đại phong cầm, nhưng đó chỉ là tiếng thì thầm của biển cả. Nàng đang bay sát vào các nhà thờ bằng các công trình ấy biến ngay thành một đoàn thuyền vĩ đại căng buồm lướt sóng rất nhanh rồi biến mất.

Những cảnh huyền ảo cứ như thế hiện ra suốt cuộc hành trình cho đến lúc họ nhìn thấy dải đất họ định bay tới. Nơi đó sừng sững những ngọn núi xanh lam cao ngất với những khu rừng đầy cây bá hương, những tòa lâu đài và nhiều thành phố. Trước khi mặt trời lặn rất lâu, Li-dơ đã được đặt xuống một tảng đá, ngay cửa một cái hang, nền đất phủ đầy dây leo như một tấm thảm tuyệt đẹp.

- Đêm nay em ước sẽ mơ thấy gì? - Hoàng tử út vừa hỏi vừa chỉ cho cô em gái phòng ngủ của nàng.

- Em cầu xin Thượng Đế cho em mơ thấy phép giải thoát cho các anh - Li-dơ đáp.

Ý nghĩ ấy không phút nào rời nàng cả. Nàng cầu xin Thượng Đế cứu giúp nàng. Khi đã ngủ thiếp đi, nàng vẫn cầu nguyện. Nàng mơ thấy như lại bay qua trong không gian, tới lâu đài bà tiên Morgan và bà ta tiến đến trước mặt nàng, đẹp một cách lộng lẫy, giống hệt như bà tiên đã cho nàng mấy quả mận và kể chuyện đàn thiên nga đội mũ miện cho nàng nghe khi nàng đi tới khu rừng.

- Các anh con có thể giải thoát được - Bà tiên nói - Nhưng liệu con có đủ can đảm và bền gan để cứu các anh con không? Nước còn mềm hơn đôi bàn tay thanh nhã của con, nhưng nước chảy đá cứng nhất cũng phải mòn. Có điều là nước sẽ không cảm thấy đau đớn như đôi bàn tay con sẽ phải chịu đựng. Nước không có tim nên không biết đau đớn như con. Con sẽ gặp nhiều nỗi gian nguy, con có thấy cành tầm ma ta cầm trong tay không? Quanh cái hang con đang ngủ, tầm ma mọc nhiều lắm. Nhưng chỉ

có loài tầm ma này và loài tầm ma mọc ở nghĩa địa mới dùng được, con chớ nên quên điều đó. Con phải đi hái cây ấy về và con sẽ bị phỏng tay lên, đau đớn vô cùng. Con hãy lấy chân giẫm nát cây ra và sẽ được một loại sợi gai mà con sẽ dùng để dệt mười một chiếc áo dài tay. Dệt xong con quàng áo lên mười một con thiên nga, và như vậy là phép ma sẽ tiêu tan. Nhưng con phải nhớ rằng từ lúc bắt đầu dệt cho đến khi dệt xong con không được nói một câu. Dù phải dệt bao nhiêu năm con cũng không được nói. Nếu con chỉ nói một tiếng thôi thì tiếng nói đó sẽ như một nhát dao đâm xuyên tim các anh con. Như vậy là tính mạng các anh con treo ở đầu lưỡi của con đó.

Bà tiên đặt cành tầm ma vào tay nàng Li-dơ và bàn tay nàng đau như bị bỏng. Nàng bừng tỉnh. Trời đã sáng rõ, bên nàng là cành tầm ma nàng đã mơ thấy. Nàng quỳ xuống tạ ơn Thượng Đế và ra khỏi hang, bắt đầu làm việc để cứu các anh.

Nàng hăm hở bẻ cây tầm ma, tay nàng cháy bỏng lên. Chẳng mấy lúc hai cánh tay nàng bị phỏng cả lên. Nhưng nàng thản nhiên chịu đựng đau đớn, miễn là giải thoát cho các anh. Nàng lấy chân không giẫm nát cây tầm ma và bắt đầu dệt những chiếc áo xanh thẫm.

Khi mặt trời bắt đầu lặn, các anh nàng trở về. Họ rất sợ hãi khi thấy nàng bị cầm. Lúc đầu họ tưởng rằng đó lại là phép ma mới của mụ dì ghẻ độc ác, nhưng khi trông thấy hai bàn tay cô em, họ hiểu ngay rằng nàng đang làm việc cho họ. Người anh trẻ nhất òa lên khóc, nước mắt nhỏ xuống làm mất ngay những chỗ phỏng da và Li-dơ không thấy đau đớn gì nữa.

Nàng thức suốt đêm để dệt áo, nàng không muốn nghỉ ngơi trước khi giải thoát được cho các anh nàng. Cả ngày hôm sau nàng ngồi một mình trong lúc đàn thiên nga bay đi, nhưng nàng chẳng hề thấy ngày dài nữa, nàng dệt xong một cái áo và bắt đầu dệt sang tấm thứ hai.

Bỗng có tiếng tù và của người đi săn vang lên trong núi. Tiếng tù và nghe càng gần, nàng càng lo sợ. Nàng chợt nghe thấy tiếng chó sủa, nàng hốt hoảng trốn vào trong hang. Nàng quấn chiếc áo đã dệt thành một bọc và ngồi lên trên. Bỗng một con chó to chạy đến, theo sau cả đàn chó săn. Một lát sau, tất cả những người đi săn đã tụ tập ở cửa hang. Đây là một cuộc săn bắn của nhà vua trị vì xứ này. Nhà vua tiến thẳng về phía nàng Li-dơ. Chưa bao giờ ngài thấy một thiếu nữ xinh đẹp như thế. Ngài hỏi nàng:

- Làm sao mà nàng lại tới chốn này, hỡi cô bé kiều diễm kia?

Li-dơ chỉ lắc đầu, vì cần phải giữ miệng để cứu lấy tính mạng của các anh nàng. Cùng lúc ấy nàng giấu đôi tay xuống dưới vạt áo để nhà vua không nhìn thấy đôi tay bị phỏng lên.

- Nàng hãy đi theo ta - nhà vua phán - Nàng không thể ở đây được. Nếu nàng vừa đẹp người lại đẹp nét, nàng sẽ bận xiêm y may toàn bằng nhung lụa và ta sẽ ban cho nàng một chiếc mũ miện bằng vàng. Nàng sẽ ở lại trong cung điện.

Rồi nhà vua đặt nàng lên yên ngựa. Nàng chấp đôi tay lại, khóc lóc, nhưng nhà vua khẽ bảo nàng:

- Ta không muốn làm hại nàng đâu, một ngày kia nàng sẽ cảm ơn ta.

Nói rồi nhà vua ôm nàng ngồi phía trước, phóng ngựa qua núi, cả đoàn người đi săn theo sau. Đến sẩm tối họ về đến kinh thành. Nhà vua đưa nàng Li-dơ vào cung.

Trong những gian phòng rộng bằng đá hoa có những vòi nước chảy rất kỳ diệu, tường nhà treo đầy chân dung. Nhưng nàng chẳng chú ý đến vật gì cả, nàng chỉ than vãn, khóc lóc. Nàng lơ đãng, kệ cho các cung nữ mặc cho nàng những bộ quần áo lộng lẫy, đính ngọc trai vào mái tóc nàng và đeo găng vào đôi tay chấy xém của nàng. Phục sức như vậy nàng lại càng xinh đẹp bội phần đến nỗi cả triều đình phải cúi rạp trước sắc đẹp của nàng.

Mặc cho vị giáo chủ lắc đầu phản đối và quả quyết rằng cô gái người rừng này hẳn là một mụ phù thủy, có đôi mắt đốt cháy và làm đảo điên trái tim của nhà vua, ngài vẫn tuyên bố rằng nàng là vị hôn thê của ngài. Một đại hội được tổ chức, các cô thiếu nữ diễm lệ nhất trong nước nhảy múa những bản vũ đẹp nhất. Nhưng trong ánh mắt và đôi môi của nàng Li-dơ không thấy hiện ra lấy một nụ cười và chỉ thấy vẻ đau đớn buồn phiền.

Nhà vua mở cả một phòng ngủ dành cho nàng. Phòng được căng toàn thảm xanh biếc, loại rất quý, trông hệt như khung cảnh cái động trong đó nhà vua đã gặp nàng. Trên sàn nhà là bó cây tầm ma nàng dùng để dệt áo và trên trần nhà treo chiếc áo đã dệt xong. Một người trong đoàn đi săn thấy lạ đã mang các thứ đó về. Nhà vua nói:

- Ở như thế này em sẽ có thể tưởng tượng như đang ở chốn cũ của em. Có cả những thứ em trêu mến hoặc thường dùng trước đây. Với những vật ấy, giữa cảnh xa hoa em vẫn có thể sống bằng trí tưởng tượng cuộc đời trước đây.

Khi nàng Li-dơ nhìn thấy những thứ mà trái tim nàng tha thiết mong muốn thấy, môi nàng nở một nụ cười và da mặt lại hồng hào tươi tắn lên. Nàng nghĩ đến tính mạng của các anh và cúi xuống hôn tay nhà vua. Ngài ôm nàng vào ngực và truyền lệnh rung chuông nhà thờ liên hồi để báo tin ngài làm lễ thành hôn. Thế là cô gái câm trở thành hoàng hậu.

Giáo chủ thăm thì vào tai nhà vua không biết bao nhiêu lời sàm tấu, nhưng những lời đó không lay chuyển nổi ý định của nhà vua và lễ cưới vẫn cứ bắt đầu. Giáo chủ phải đích thân đặt mũ miện lên đầu nàng Li-dơ. Lão ta độc ác, ấn sập mũ miện xuống trán nàng, làm cho nàng bị đau ở đầu. Nhưng nàng vẫn cứ trơ ra, không còn thấy đau đớn về thể xác nữa, tim nàng còn đau hơn thế vì chưa giải thoát được các anh nàng.

Nàng vẫn câm, vì chỉ một lời thôi cũng có thể giết chết các anh nàng. Nàng chỉ biết dùng đôi mắt để tỏ lòng biết ơn nhà vua nhân đức đã tìm

hết cách để an ủi nàng. Càng ngày nàng càng yêu nhà vua và trong thâm tâm nàng cũng muốn gửi gắm nhà vua nỗi đau khổ của nàng, nhưng nàng không thể nói lên được. Đêm nào cũng vậy nàng lại vào trong gian phòng xinh xắn, trang hoàng hết như hang đá cũ, và tiếp tục dệt hết chiếc áo này sang chiếc khác. Dệt đến chiếc thứ 7 thì hết sợi gai tằm ma. Nàng biết rằng giống tằm ma chỉ mọc ở nghĩa địa thôi và phải đích thân nàng đi hái mới được.

- Làm sao mà ra nghĩa địa được bây giờ? - Nàng nghĩ thầm - Ôi! Tay ta có đau đến mấy cũng không thể so sánh với nỗi đau đang đè nặng tim ta! Ta muốn hy sinh tất cả cho các anh ta. Thượng Đế sẽ phù hộ cho ta.

Run rẩy như đang làm một việc xấu xa, một đêm sáng trăng, nàng xuống vườn, đi theo con đường lớn, qua các phố vắng ngắt tới gần nghĩa địa. Ở đấy nàng thấy những mộ phù thủy già khom và kinh tởm đang ngồi quây tròn trên nấm mồ lớn nhất. Chúng quăng tất cả quần áo đi như sắp sửa tắm và dùng những ngón tay gầy guộc, dài ngoẵng để bói những ngôi mộ mới. Li-dơ phải đi ngang qua chỗ chúng và chúng quăm quặm nhìn nàng. Nhưng nàng vẫn lăm nhăm đọc kinh. Nàng hái ít cây tằm ma, rồi trở về cung vua.

Chỉ có một người nom thấy nàng ra nghĩa địa. Đó là lão giáo chủ. Trong lúc mọi người đã ngủ, chỉ có lão còn thức. Lão cho rằng lão đã đoán rất đúng về những hành vi khả nghi của hoàng hậu. Theo lão, chính hoàng hậu là một mộ phù thủy đã mê hoặc nhà vua và toàn thể thần dân.

Hôm sau, lão kể với đức vua chuyện xảy ra đêm trước. Nhưng trong lúc lão kể, những pho tượng quanh đó đều lắc đầu như muốn nói: "Nàng Li-dơ vô tội!" Lão giáo chủ lại xuyên tạc ngụ ý của những cái lắc đầu ấy và nói rằng các pho tượng đang kết tội hoàng hậu. Thế là hai giọt nước mắt lăn dài trên má nhà vua và ngài trở về cung, mang theo một mối nghi ngờ khinh khủng trong lòng. Đêm sau, ngài giả vờ ngủ và trông thấy nàng Li-

dơ đi ra như vậy và lần nào nhà vua cũng theo dõi nàng cho đến khi nàng trở về cung.

Càng ngày nhà vua càng trở nên lảm lì, nàng Li-dơ cũng không hiểu vì sao. Đó lại thêm một nỗi buồn cho nàng, nhưng mối lo âu lớn nhất vẫn là việc giải thoát cho các anh nàng. Những hạt lệ của nàng tuôn trên nệm gấm, chần nhung của hoàng gia như những hạt kim cương lóng lánh, tuy thế ai thấy nàng cũng vẫn ganh tỵ về sắc đẹp của nàng.

Công việc của nàng cũng đã gần xong. Nàng chỉ còn phải dệt một chiếc áo nữa thôi, nhưng sợi cây tằm ma lại hết. Nàng lại phải ra ngoài một lần nữa để hái vài nắm. Nghĩ đến việc đi đêm hôm và những mù phù thủy ghê tởm, nàng rùng mình nhưng ý muốn của nàng không gì lay chuyển được và nàng cũng rất mực tin tưởng vào Thượng Đế. Nàng lại ra nghĩa địa. Nhà vua và giáo chủ theo gót nàng, họ thấy nàng đi vào cửa nghĩa địa rồi biến mất. Vào gần tới nơi họ mới nhìn thấy lũ phù thủy ngồi trên một ngôi mộ. Nhà vua chạy về, ngài đã tưởng tượng trong đám phù thủy ấy có con người mà tối tối ngài ấp đầu vào ngực.

- Dân chúng sẽ xét xử

Ngài phán quyết như vậy. Dân chúng kết tội hoàng hậu phải chết thiêu.

Từ gian phòng huy hoàng, nàng bị dong đến ngục kín, gió rít qua những chấn song cửa sổ bằng sắt. Thay vào nhung lụa, người ta cho nàng bó tằm ma nàng đã hái về, để gối đầu. Những tấm áo thô, còn đầy gai, dệt bằng sợi tằm ma, được trải làm giường nằm. Gai đâm vào người nàng bỏng ran, nhưng nàng lại lấy làm thích thú. Nàng lại bắt tay ngay vào việc và tạ ơn Thượng Đế. Ngoài phố, trẻ con hát những bài hát nguyên rửa nàng. Chẳng có ai an ủi nàng lấy một câu. Chiều đến một con thiên nga bay đến đậu vào cửa sổ.

Đó là hoàng tử út đã tìm thấy tung tích của nàng. Nàng thấy sung sướng vô cùng, mặc dù nàng biết rằng mai sẽ là đêm cuối của đời nàng. Chả là công việc của nàng đã gần xong và các anh nàng cũng không xa nàng

mấy. Giáo chủ đến để làm phép rửa tội cho nàng, nhà vua đã lệnh cho lão làm việc ấy. Li-dơ lắc đầu và làm hiệu bảo lão hãy để cho nàng yên. Ngay đêm ấy nàng phải hoàn thành công việc của nàng, nếu không bao nhiêu đau buồn, nước mắt và bao đêm mất ngủ cũng trở thành vô ích. Giáo chủ vừa đi ra vừa cầu nhàu, nhưng nàng biết mình vô tội.

Đàn chuột nhắt lon ton trên sàn nhà và gỡ sợi tầm ma giúp nàng. Một con họa mi đậu trên cửa sổ hót suốt đêm để khuyến khích nàng.

Trước khi mặt trời mọc mười một hoàng tử anh nàng vào cung xin được yết kiến nhà vua. Người ta bảo họ rằng không được, vì trời chưa sáng và không thể đánh thức nhà vua dậy lúc này được. Các hoàng tử van nài chán rồi dọa dẫm. Đội cấm binh kéo đến, nhà vua cũng thân chinh ra hỏi tại sao lại làm ồn ã lên như vậy. Vừa lúc ấy mặt trời ló lên, các hoàng tử chẳng còn đấy nữa, người ta chỉ thấy mười một con thiên nga đội mũ miện vàng đang bay lượn trên hoàng cung.

Nhân dân kéo đến ngoài cổng thành để xem thiêu mụ phù thủy. Người ra đã bắt nàng Li-dơ mặc áo vải thô. Bộ tóc dài xõa xuống khuôn mặt xinh đẹp của nàng, đôi má nàng tái nhợt như da người chết, đôi môi nàng như cầu nguyện trong lúc đôi tay vẫn tiếp tục may vá. Ngay trên đường đi đến chỗ chết thiêu, nàng vẫn không ngừng may áo vì nàng đã dệt và may xong mười chiếc, chỉ còn chiếc thứ mười một nữa, nên nàng ráng hết sức may cho xong trước giờ chết thiêu.

- Kìa, trông mụ phù thủy kìa! Nhìn xem nó đang lẩn nhấm cái gì trong mồm kia! Nó chẳng có lấy một cuốn thánh kinh trong tay! Phải xé tan làm muôn mảnh cái bọc quái quỷ nó cặp kè bên mình kia!

Mọi người xô đẩy nhau và sắp sửa giành lấy bọc áo, bỗng mười một con thiên nga bay tới. Chúng đậu xung quanh nàng và vỗ những bộ cánh dài và rộng. Đám đông kinh ngạc, lùi lại:

- Đó là điềm trời đấy, chắc hẳn cô ta vô tội - Nhiều người thì thào.

Đao phủ đã nắm lấy tay Li-dơ. Nàng vội vã tung mười một chiếc áo lên đàn thiên nga, chúng biến ngay thành mười một hoàng tử trẻ măng. Riêng hoàng tử út còn lại một cánh thiên nga thay cánh tay, vì một chiếc áo chưa may xong, còn thiếu một tay.

- Giờ thì tôi đã nói được rồi! - Li-dơ reo lên - Tôi vô tội!

Nhân dân thấy thế vội quỳ xuống trước mặt nàng như trước một nữ thánh. Nhưng nàng đã ngã lảo ra, ngất đi trong tay các anh nàng, vì làm việc nhiều, lo lắng nhiều và đau đớn nhiều, nàng đã kiệt sức.

- Đúng thế, em chúng tôi vô tội! - Hoàng tử tuyên bố.

Và hoàng tử kể lại đầu đuôi câu chuyện. Trong khi hoàng tử kể chuyện, một mùi hương tỏa ra như có hàng triệu đóa hoa hồng ở đâu đấy. Đó là những thanh củi trên giàn thiêu đã bén rẫy mọc thành hoa lá.

Lúc này, giàn thiêu đã biến thành một khóm hoa hồng, trên cùng là một đóa hồng bạch, lóng lánh như một ngôi sao. Nhà vua hái lấy bông hoa cài vào ngực Li-dơ, nàng tỉnh dậy, lòng đầy vui sướng và hạnh phúc. Bỗng nhiên, tất cả chuông nhà thờ không ai giật đều rung lên cả. Chim chóc kéo tới hàng đàn và trong cung vua mở một ngày hội lớn, chưa từng có từ trước tới nay.